

Sygn. akt II C 920/17 upr.

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 października 2017 r.

Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie II Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Justyna Pikulik
Protokolant:	sekretarz sądowy Joanna Podpora

po rozpoznaniu w dniu 4 października 2017 r. w Szczecinie na rozprawie

sprawy z powództwa Gminy M. S.- Zarządu Dróg i (...) Miejskiego z siedzibą w S.

przeciwko P. M.

o zapłatę

- zasądza od pozwanego P. M. na rzecz powoda Gminy M. S.- Zarządu Dróg i (...) Miejskiego z siedzibą w S. kwotę 262 zł (dwieście sześćdziesiąt dwa złote) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 16 listopada 2016 r. do dnia zapłaty;
- odstępuje od obciążania pozwanego P. M. kosztami procesu.

UZASADNIENIE

W dniu 16 listopada 2016 r. powódka Gmina M. S.- Zarząd Dróg i (...) Miejskiego z siedzibą w S. wystąpiła z pozwem w elektronicznym postępowaniu upominawczym, domagając się zasądzenia od pozwanego P. M. kwoty 262 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty.

Jednocześnie powódka wniosła o zasądzenie od pozwanego kosztów procesu.

W uzasadnieniu powództwa powódka podała, że pozwany w dniu 24.03.2016 r. jechał środkiem komunikacji miejskiej w S. bez ważnego biletu oraz nie okazał kontrolerowi dokumentu uprawniającego do przejazdu bezpłatnego lub ulgowego.

Powódka powołała się na art.16 oraz art.34 a ustawy z dnia 15.11.1984 r. Prawo przewozowe oraz Uchwałę Nr XXIII/600/08 Rady Miasta z dnia 16.06.2008 r. i Uchwałę Nr VI/78/15 Rady Miasta S. z dnia 24.03.2015 r. i podała, że wezwała pozwanego do zapłaty kwoty 262 zł w terminie 14 dni, lecz pozwany na wezwanie nie zareagował. Powódka wskazała, że na dochodzoną pozwem kwotę składa się opłata przewozowa w wysokości 2 zł oraz opłata dodatkowa w wysokości 130-krotność opłaty przewozowej, tj.260 zł.

W dniu 24 stycznia 2017 roku Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie VI Wydział Cywilny wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, uwzględniając w całości żądanie powódki (Nc-e (...)).

Pozwany P. M. zaskarżył ww. nakaz zapłaty w całości, wnosząc o oddalenie powództwa i zasądzenie ma jego rzecz zwrotu kosztów procesu.

Pozwany w sprzeciwie wskazał, że jest osobą niepełnosprawną z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, cierpiącą na cukrzycę, polineuropatię i schorzenia wątroby. Podał, że wydaje duże kwoty na leki i dietę cukrzycowo-wątrobową. Podkreślił, że utrzymuje się z zasiłku stałego z pomocy społecznej w kwocie 604 zł miesięcznie i nie stać go na wykupienie nawet ulgowej sieciówki. Nadmienił, że powódka nie spełnia swoich konstytucyjnych obowiązków wobec niego jako osoby niepełnosprawnej, gdyż organy państwa zobowiązane są udzielać osobom niepełnosprawnym pomocy w zaspokajaniu ich potrzeb i realizacji praw.

W związku z wniesieniem sprzeciwu przez pozwanego, Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie VI Wydział Cywilny postanowieniem z dnia 17 lutego 2017 r. na podstawie art. 505³⁶ § 1 k.p.c. przekazał sprawę do rozpoznania do Sądu Rejonowego Szczecin – Centrum w Szczecinie, jako sądu właściwości ogólnej pozwanego.

W piśmie procesowym z dnia 10 sierpnia 2017 r. powódka Gmina M. S. wskazała, że wnosi jak w pozwie, a nadto wnosi o zasądzenie od pozwanego kosztów postępowania według norm przepisanych. Powódka podniosła, że pozwany nie zakwestionował, że w dniu 24.03.2016 r. jechał bez ważnego biletu, nie wskazał też podstaw swego przekonania, że był uprawniony do bezpłatnego przejazdu. Ponadto powódka podała, że w jego ewidencji widnieje 26 spraw na łączną kwotę 5.659,33 zł, co wskazuje na to, że pozwany, mimo świadomości, że nie stać go na korzystanie z komunikacji miejskiej, dalej z niej korzysta,

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 24 marca 2016 r. ok. godz. 12.00 pozwany P. M. podróżował środkiem komunikacji miejskiej w S. bez ważnego dokumentu przewozu

Wobec powyższego, kontroler wystawił pozwanemu na podane przez niego dane personalne wezwanie do zapłaty na kwotę 262 zł, na którą składała się kwota 260 zł opłaty dodatkowej oraz należność za przewóz (opłata przewozowa) w kwocie 2 zł.

Pozwany P. M. pokwitował treść wezwania własnoręcznym podpisem. Mimo to, ww. należności na rzecz powódki nie uiszczył.

Wezwanie do zapłaty wystawione dnia 24 marca 2016 r. zawierało informację, że opłatę dodatkową wraz z należnością za przewóz należy uiszczyć w terminie 14 dni od wystawienia wezwania pod rygorem skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego.

Niesporne, a nadto:

-wezwanie do zapłaty nr (...) k. 31;

Pozwany P. M. wielokrotnie korzystał z komunikacji miejskiej w S. bez ważnego biletu, w związku z czym wystawiano mu wezwania do zapłaty. Pozwany zalega na rzecz powódki z uiszczeniem łącznie kwoty 5.659,33 zł z tytułu ww. wezwań.

Niesporne, a nadto:

-lista nieuregulowanych wezwań k.32

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w całości.

W przedmiotowej sprawie powódka Gmina M. S. domagała się zasądzenia od pozwanego P. M. kwoty 262 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty.

Stan faktyczny w niniejszej sprawie, między stronami w całości niesporny, Sąd ustalił na podstawie dowodów z wymienionych wyżej dokumentów, których autentyczność nie była w toku procesu kwestionowana przez strony, nie budziła również wątpliwości Sądu. Dokumenty te korespondowały jednocześnie z twierdzeniami stron, przedstawionymi w toku postępowania.

Stosownie do art. 16 ust 1 Ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. Prawo przewozowe (Dz.U.2015.915.j.t.), umowę przewozu zawiera się przez nabycie biletu na przejazd przed rozpoczęciem podróży lub spełnienie innych określonych przez przewoźnika lub organizatora publicznego transportu zbiorowego warunków dostępu do środka transportowego, a w razie ich nieustalenia - przez samo zajęcie miejsca w środku transportowym. Art. 33 a ust. 1 i 3 ww. ustawy stanowi, że przewoźnik lub organizator publicznego transportu zbiorowego albo osoba przez niego upoważniona, legitymując się identyfikatorem umieszczonym w widocznym miejscu, może dokonywać kontroli dokumentów przewozu osób lub bagażu. W razie stwierdzenia braku odpowiedniego dokumentu przewozu przewoźnik lub organizator publicznego transportu zbiorowego albo osoba przez niego upoważniona pobiera właściwą należność za przewóz i opłatę dodatkową albo wystawia wezwanie do zapłaty.

Zgodnie z § 18 pkt 1 Uchwały Rady Miasta S. Nr XII/268/ 1 z dnia 24 października 2011 r. pasażer zobowiązany jest posiadać ważny bilet przez cały czas przejazdu oraz zachować go do kontroli. Ponadto zgodnie z wykazem osób uprawnionych do ulgowych przejazdów stanowiącym załącznik nr 3 do Uchwały Nr VI/78/15 Rady Miasta S. z 24 marca 2015 r., osoby niepełnosprawne w stopniu umiarkowanym po ukończeniu 16 roku życia - na podstawie ważnej legitymacji wydanej przez powiatowy zespół ds. orzekania o niepełnosprawności zgodnie z wzorem określonym przez ministra właściwego ds. zabezpieczenia społecznego wraz z dowodem osobistym lub innym dokumentem umożliwiającym potwierdzenie tożsamości, uprawnione są do ulgowych przejazdów pojazdami lokalnego transportu zbiorowego organizowanego przez Gminę M. S. - Zarząd Dróg i (...) Miejskiego z ulgą w wysokości 50 %.

W przedmiotowej sprawie wysokość zobowiązania pozwanego została ustalona w wyżej przytoczonych aktach prawa miejscowego, a nadto konieczność jej uiszczenia znajduje oparcie w wyżej przytoczonych przepisach Prawa przewozowego. Powód wystawił pozwanemu wezwanie do zapłaty na kwotę 262 zł, na którą składa się kwota 2 zł, tj. cena biletu jednorazowego normalnego oraz kwota 260 zł tytułem opłaty dodatkowej. Pozwany tej kwoty nie kwestionował, własnoręcznie podpisując wezwanie do jej uiszczenia. Nie kwestionował jej także w toku procesu. Natomiast samo wezwanie do zapłaty spełnia wymogi Rozporządzenia Ministra Transportu i Budownictwa z dnia 26.02.2006 r. w sprawie ustalenia stanu przesyłek oraz postępowania reklamacyjnego (Dz. U. nr 38, poz.266), § 7 ust., 2 pkt 6-8.

W ocenie Sądu, zarzuty zgłoszone przez pozwanego co do braku możliwości domagania się od niego opłaty za przejazd komunikacją miejską są nieuzasadnione, albowiem kwota dochodzona pozwem wynika z przepisów prawa miejscowego stanowionego przez powoda, a nadto z przepisów Prawa przewozowego. Powód prawidłowo i zgodnie z obowiązującymi w tej materii przepisami naliczył żadaną od pozwanego z tytułu jazdy bez ważnego biletu kwotę- opiewa ona na kwotę dochodzoną pozwem.

Jeżeli natomiast pozwany twierdzi, że jest osobą niepełnosprawną, schorowaną, wydającą znaczne kwoty na leki i korzystającą z pomocy (...), to nie zwalnia go to z obowiązku zakupu biletu, a jedynie przysługuje mu uprawnienie do zakupu biletu ulgowego, o ile jego niepełnosprawność zostanie należycie udokumentowana. Z całą jednak pewnością nie jest tak, że ze względu na swoją sytuację zdrowotną, osobistą, czy majątkową, pozwany może korzystać z komunikacji miejskiej nie płacąc za nią. Nie ma bowiem ku temu żadnych podstaw.

Oczywiście, rację ma pozwany twierdząc, że powodowa Gmina jest obowiązana wspierać osoby w trudnej sytuacji życiowej, jednakże jej obowiązkiem jest także finansowanie komunikacji miejskiej, stąd musi pozyskiwać na ten cel

środki, a pochodzą one właśnie ze sprzedaży biletów. O ile zatem pozwany chce z komunikacji miejskiej korzystać, to winien partycypować w kosztach jej utrzymania, uiszczając należność za bilety.

Stąd też żądanie pozwu, jako w całości zasadne, zostało w całości uwzględnione i Sąd w punkcie I wyroku zasądził zasądza od pozwanego P. M. na rzecz powoda Gminy M. S.- Zarządu Dróg i (...) Miejskiego z siedzibą w S. kwotę 262 z wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 16 listopada 2016 r. do dnia zapłaty;

Orzeczenie w przedmiocie odsetek za opóźnienie od zasądzonej kwoty zapadło na podstawie art. 455 k.c. oraz art. 481 § 1 i 2 k.c., w myśl których, jeżeli termin spełnienia świadczenia nie jest oznaczony ani nie wynika z właściwości zobowiązania, świadczenie powinno być spełnione niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do wykonania, zaś jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi, przy czym jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona, należą się odsetki ustawowe za opóźnienie.

Wezwanie do zapłaty zostało wystawione pozwanemu dniu 24.03.2016 r. i zawierało informację, że pozwany powinien wskazaną w nim kwotę uiścić w terminie 14 dni. Ponieważ pozwany tego nie uczynił, uzasadnione było żądanie odsetek ustawowych, których powódka domagała się do dnia wniesienia pozwu, tj. od 16.11.2016 r.

Z kolei w punkcie II wyroku rozstrzygnięto o kosztach postępowania.

Podstawową zasadą rozstrzygania o kosztach procesu, jest zasada odpowiedzialności za wynik sprawy (art. 98 § 1 k.p.c.), zgodnie z którą strona przegrywająca sprawę jest obowiązana zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Wyjątek od tej reguły przewidziany został w art. 102 k.p.c., wyrażającym zasadę słuszności, który jednak nie konkretyzuje w żaden sposób pojęcia wypadków szczególnie uzasadnionych. Wskazanie w tym przepisie na dopuszczalność odstąpienia od zasady odpowiedzialności za wynik procesu jedynie w wypadkach wyjątkowych („szczególnie uzasadnionych”) wyłącza możliwość stosowania wykładni rozszerzającej. Ocena, czy taki wypadek rzeczywiście zachodzi, pozostawiona została uznaniu sądu, który musi mieć na względzie całokształt okoliczności sprawy. Okoliczności te powinny być oceniane przede wszystkim z punktu widzenia zasad współżycia społecznego. Kryteria pomocne przy rozstrzyganiu o istnieniu, czy też nieistnieniu przesłanek zastosowania zasady słuszności, wskazane zostały w licznych orzeczeniach Sądu Najwyższego. Do wypadków „szczególnie uzasadnionych” należą zatem zarówno okoliczności związane z przebiegiem procesu, do których zalicza się sytuacje wynikające z charakteru żądania, jego znaczenia dla strony, subiektywne przekonanie strony o zasadności żądania itp., jak również leżące poza procesem. Wchodzi tu w grę sytuacja majątkowa i rodzinna strony (tak Sąd Najwyższy w uzasadnieniu postanowienia z dnia 23 sierpnia 2012r., sygn. akt II CZ 93/12 , Lex nr 1219500).

W ocenie Sądu, w przedmiotowej sprawie pozwany P. M. z uwagi na swoją sytuację materialną, kosztów procesu nie byłby w stanie uiścić.

Jak wynika ze złożonego przez pozwanego oświadczenia o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania, pozwany P. M. utrzymuje się z zasiłku stałego z (...) w kwocie 604 zł miesięcznie. Nie posiada żadnych składników majątku, z jakich mogłaby zostać przeprowadzona egzekucja. Ponadto pozwany w sprzecznie wskazał na swoją trudną sytuację osobistą wynikającą z faktu, że jest osobą niepełnosprawną, schorowaną, cierpiącą na cukrzycę, polineuropatię i schorzenia wątroby. Pozwany podał też, że wydaje duże kwoty na leki i dietę cukrzycowo- wątrobową. W tej sytuacji, uiszczenie kosztów procesu przez pozwanego byłoby znacząco utrudnione, a najpewniej niemożliwe. Co więcej, pozwany jest już dłużnikiem powódki na kwotę przekraczającą 5.000 zł, a egzekucja tych należności dodatkowo pogorszy już i tak trudną sytuację materialną pozwanego.

Powyzsze w ocenie Sądu dawało to podstawy do uznania, że pozwany kwoty 120 zł tytułem kosztów procesu nie będzie w stanie powódce zapłacić, zaś ewentualna egzekucja tychże kosztów prawdopodobnie okazałaby się bezskuteczna.

Z tych względów, Sąd odstąpił od obciążania pozwanego kosztami procesu, orzekając o tym w punkcie II wyroku.